

DON BOSCO VYCHOVATEL PASCUAL CHÁVEZ VILLANUEVA

DON BOSCO VYPRÁVÍ

MLADÍ CHYBUJÍ SPÍŠ KVŮLI PŘÍLIŠNÉ ENERGII NEŽ ZE ZLÝCH ÚMYSLŮ

Ve starém Pinardiho domě (kde začalo salesiánské dílo) vládly – také díky mateřské přítomnosti mojí maminky – přímočaré mezilidské vztahy plné trpělivé přívětivosti, pochopení a napomínání, jak tomu v rodině má být. Mnozí v domě disciplínu potřebovali, aby se náš život nezvrhl v nezvladatelnou bouři. Potřebovali “jasné hranice a hluboké přátelství”, a to ona ve své přirozené lidové moudrosti dokázala propojit.

Po mnoha letech a bohatých zkušenostech s dobrými výsledky mohu říci, že *“u mladých lidí je trestem to, co jako trest slouží”*. Chtěl jsem ukázat, že trest musí vést k tomu, aby situaci zlepšil, ne zhoršil. Krátké odmítnutí pozornosti, smutný pohled, odměřenější a vážnější přístup, jemné a trpělivé slovo mezi čtyřma očima, to byly prostředky, kterých jsem využíval k napravování a zamezování špatného chování.

Mezi mými chlapci nebyli všichni jako Dominik Savio. Jednoho dne se stalo, že jeden ubohý asistent, kterého snad ti starší moc dobře nepřijali, ztratil trpělivost a nakonec se začal prosazovat slovními útoky. Všichni čekali, jak se k tomu vyjádřím; udělal jsem to po večerní modlitbě, během “slůvka”. S velmi vážnou tváří jsem připomněl náš výchovný styl a vyjádřil jsem své zklamání nad tím, jak s tím klukem bylo jednáno tvrdě a jak se sám zachoval neuctivě a neposlušně vůči těm, kdo měli udržovat disciplínu. Když jsem vše jasně řekl, uzavřel jsem to slovy: *“Ať už tu nevidím žádnou hrubost a žádné násilí.”* Pak jsem se odmlčel, moje tvář roztála v úsměv a pokračoval jsem: *“Chtěl bych pro lásku, kterou k vám cítím, udělat i nemožné... Je mi líto ran, které jste obdrželi, ale nemohu vám je vzít zpátky”*. Dokázal jsem prolomit ledy; všichni se smáli, počkal jsem, až se utiší a pak jsem jim popřál dobrou noc.

Zkušenost mě naučila, že je mnohem snazší se rozčilovat a vyhrožovat než přesvědčovat dobrými způsoby. Byl to někdy únavný kolotoč, ale já jsem věděl, že jisté náročné povahy mohu přemoci jen láskou, trpělivostí a pokorou. Že je zlomí jedině dobrota, srdce, které je otevřené dialogu, které napomíná s láskou a s jemností. Mladí lidé většinou chybují spíš z lehkovážnosti než ze zlých úmyslů. A jsou vychovatelé, kteří pak ze zbrklosti nebo z netrpělivosti udělají větší chyby, než jakých se dopustili jejich svěřenci. Často jsem si všiml, že ti, kdo nic neprominou ostatním, jsou

velmi citliví a připravení omlouvat sami sebe. A když vychovatel libovolně používá dva různé metry, nakonec spáchá hroznou chybu. Často jsem připomínal svým salesiánům, že mladí jsou "malými psychology", když kritizují své vychovatele, učitele a asistenty a jejich způsoby, kterými zneužívají své autority. Přál jsem si, aby moji drazí salesiáni vždycky uměli najít správnou chvíli k napomenutí; aby to nedělali hnáni hněvem nebo touhou po pomstě. A aby nezapomínali, že mladé si musíme získávat jednoho po druhém, den za dnem a směřovat je k Pánu, protože jedině On jim může vtisknout svou božskou tvář. A aby s sebou mí drazí salesiáni vždycky nosili nezbytný a nepřemožitelný lék (i když se nedá koupit v lékárně): dřív než mladí řeknou své ano Bohu, chtějí, aby někdo řekl ano jejich hrám a jejich snům.

Odjakživa jsem využíval spolehlivé metody výchovy k dobru: být stále mezi mladými. Chtěl jsem, aby moji salesiáni byli "vychovateli hřiště". Otevření dialogu, tvořiví, pozorní, ale ne podezíraví, přítomní, ale ne vnucující se, přijímající a veselí, zkrátka praví přátelé.

Tomu jsem říkal asistence: kvalifikovaná přítomnost, nikdy ne lhostejná, stále inspirativní. Způsob být-s-mladými, být po jejich boku. "Být na hřišti", abychom s mladými sdíleli jejich sny a naděje, abychom s nimi sdíleli jejich sny a naděje, abychom společně vytvářeli hezčí budoucnost bez bariér a bez podezíravosti. Hřiště je "posvátným" místem přátelství a setkání, kde se rodí srdečná důvěra, kde vychovatel sestoupí z katedry, nemá už v ruce třídnici, nejde už o akademické tituly, ale o hodnoty, které vyjadřuje, o ideály, které ho vedou.

Mladý člověk, i ten největší rebel, se nechá ovlivnit jen dobrotou a trpělivostí. Proto jsem radil svým salesiánům: *"Spíš než vyšší hlavu je potřeba mít otcovské srdce"*.

Přeložila: Anežka Hesová